

Spoločenstvo Svätej rodiny
Detský domov Potôčik, Moštenica 74,
976 13 Slovenská Ľupča

Výročná správa 2005

„Je zrejmé, že všetky deti potrebujú poznať svoje schopnosti, aby si vybudovali sebadôveru. Každé dieťa však zároveň potrebuje vedieť, že o jeho osobnosť niekto stojí bez ohľadu na jeho schopnosti. Úspešné výkony budujú pocit vlastnej ceny, záujem o osobnosť človeka podporuje pocit, že sme milovaní. Každé dieťa potrebuje mať pocit, že je milované a docenené. Lásku pritom nemožno spájať s hodnotnými výkonmi. Avšak čím viac sa dieťa cíti milované, tým je pravdepodobnejšie, že bude podávať uspokojivé výkony, pretože má radosť samé seba.“

(D.C. Briggsová)

Dat' deťom pocit istoty, ocenenie a lásku je naším každodenným poslaním.

OBSAH

1. Prehľad o vykonávaných činnostiach
 - 1.1. Základné informácie
 - 1.2. Stravovanie
 - 1.3. Bývanie
 - 1.4. Zaopatrenie
 - 1.5. Výchova
 - 1.6. Liečebno-výchovná a zdravotná starostlivosť
 - 1.7. Poradenstvo
 - 1.8. Výchovná starostlivosť rodinám, z ktorých boli deti vyňaté pre zlyhanie výchovnej funkcie rodiny
 - 1.9. Záujmová činnosť
 - 1.10. Kultúrna činnosť a vyššie duchovné činnosti
 - 1.11. Rekreačná činnosť
 - 1.12. Rozširovanie kvalifikácie
 - 1.13. Podakovanie tým, ktorí na nás každý rok myslia

2. Rozpočet organizácie
 - 2.1. Výdavky a príjmy za r. 2005

3. Personálne otázky
 - 3.1. Štruktúra a počet zamestnancov
 - 3.2. Supervízia

4. Ako ďalej

Detský domov Potôčik, 976 13 Moštenica 74

1. Prehľad

o vykonávaných činnostiach za r. 2005

V Moštenici 2004-01-31
Predkladá: Brániková

Mgr. Katarína Hrdá
riaditeľka domova

1.1. Základné informácie

Názov: Detský domov Potôčik, Moštenica 74, 976 13
Slovenská Lupča

Právna forma: 721 cirkevná organizácia

OKEČ: 85310 sociálne činnosti s ubytovaním

Riaditeľka: Mgr. Katarína Hrdá

V detskom domove Potôčik v Moštenici bola v tomto roku starostlivosť organizovaná v dvoch samostatných skupinách a v jednej profesionálnej rodine. V samostatnej skupine v Moštenici bývalo 10 detí, v Samostatnej skupine Studnička taktiež 10 detí. Jedno dieťa žije v profesionálnej rodine v Banskej Bystrici. Vekový priemer detí sa pohyboval od 1,9 roka do 21 rokov. U jedného dieťaťa bola ústavná výchova ukončená, ale nakoľko sa pripravuje na povolanie žije na základe Zmluvy o poskytovaní starostlivosti. V domove sa počas roku 2005 poskytovala starostlivosť 16 chlapcom a 10 dievčatám. Súrodeneckých skupín bolo v domove 6. Súdom nariadenú ústavnú výchovu majú všetky deti. Počas roka sme sa rozlúčili s piatimi deťmi. Jedno dieťa išlo do pestúnskej starostlivosti, tri deti odišli do iného zariadenia z dôvodu možnosti častejšie sa kontaktovať s biologickou rodinou, ktorá má väčšie možnosti za deťmi vycestovať. Jedno dieťa sa vrátilo naspäť do biologickej rodiny, kde žije doteraz. Prijali sme troch súrodencov z iného zariadenia, ktorí majú z nášho domu bližšie ku svojim príbuzným. Tiež súrodencia dvoch dievčat, ktoré už u nás žijú dlhšie.

Deti z Potôčika navštevujú Základnú školu v Slovenskej Lupči a Materskú školu v Lučatíne. Jedno dievča bude v tomto školskom roku maturovať na Strednom odbornom farmaceutickom učilišti v Slovenskej Lupči - odbor kozmetika. Jeden chlapec začal chodiť na Stredné odborné učilište elektrotechnické do

Banskej Bystrice - odbor mechanik počítačových sietí. Jedno dieťa navštevuje Základnú umeleckú školu v Slovenskej Lupči - klavír.

Dieťa vo veku do 3 rokov je zatiaľ doma, nechodí do škôlky, nakoľko nemá osvojené hygienické návyky. Deti zo Studničky navštevujú Základnú školu v Jesenskom, Materskú školu v Jesenskom a Špeciálnu základnú školu v Rimavskej Sobote.

1.2. Stravovanie

V roku 2005 sa okrem detí navštevujúcich MŠ a detí, navštevujúcich špeciálnu základnú školu všetky ostatné deti stravovali doma. Strava sa pripravuje podľa školských noriem, vo výnimočných prípadoch, hlavne v nedeľu aj z iných kuchárskych kníh. Minimálne 3-4 x sa ako hlavné jedlo na obed podáva mäso. Čistý bezmäsový deň je v našom zariadení v piatok, kedy sa mäso nahradí rybou, prípadne iným múčnym jedlom. Na príprave stravy majú podiel aj samotné deti. Deti nad 14 rokov si raňajky a desiatu pripravujú samé. Deti nad 15 rokov sa každú sobotu učia variť a v prítomnosti najstaršieho dievčaťa pripravujú sobotné jedlá pre celý dom. Pri príprave stravy dodržiavame stanovené predpisy hygieny a poučené sú o nich aj deti, na ktoré dohliadame. Deti sa podieľajú taktiež na zostavovaní jedálneho lístku a každé tak má možnosť vybrať si to, čo má rado. Aby sa jedlá často neopakovali koriguje zostavovanie jedálneho lístka vychovávateľka. Keď sú deti pri stole všetky, podáva sa jedlo v jedálni. Ak prichádzajú postupne zo školy a je ich menej ako 4, tak sa jedlo podáva v kuchyni. Všetci zamestnanci v Jesenskom a v Moštenici okrem jedného, majú Osvedčenie o spôsobilosti pracovať v epidemiologicky rizikovitom prostredí. Zamestnanec z Moštenice musí toto osvedčenie získať.

1.3. Bývanie

Podmienky bývania sa oproti predchádzajúcim nezmenili. Obidva domy postupne zútulňujeme a vybavujeme zariadením, ktoré je ešte potrebné. V spolupráci s NDS sme začali s projektom „Infovek a úcta k histórii“, kde sme v rámci projektu kúpili 4 ks nových PC, tlačiareň a skener. Zariadenie potrebné k pripojeniu na internet a na zosieťovanie všetkých PC. Zakúpili sme nový digitálny fotoaparát. Pred Vianocami sme dostali dar od farností z nášho slovensko-lupčianskeho dekanátu vo forme detských stoličiek do detských izieb.

1.4. Zaopatrenie

Všetky deti, o ktoré sa staráme majú svoje vlastné veci - ako oblečenie, obuv, knihy, hračky a iné veci osobnej potreby. Okrem toho užívajú aj spoločné veci. Deťom sa potrebné veci dokupujú každému podľa potreby. Staršie deti nad 10 rokov si napr. papuče, školské potreby a pod. kupujú samé. Deti sú vedené k tomu, aby sa o svoje veci starali. Ak deti poškodia svoju, alebo spoločnú vec, podieľajú sa na náhrade škody. Domácnosť v detskom domove vedú zamestnanci spolu s deťmi. Deti sa starajú o svoje veci, o poriadok v skriniach, stolíkoch, vo svojich izbách o vysávanie kobercov, vo vhodnom veku aj o umývanie okien. Deti nad 14 rokov si svoje osobné veci perú aj žehlija samé. Okrem svojich vecí sa deti podieľajú aj na udržiavaní poriadku v spoločných priestoroch, kde si vždy prácu spolu s vychovávateľmi rozdelia. Deti majú svoju postelnú bielizeň, ktorú perieme v automatickej práčke. Menším deťom perú a žehlija vychovávatelia.

1.5. **Výchova**

Výchova v našom Detskom domove Potôčik pokračuje podľa systému KEMSAK. Tento tvorivo-humanistický výchovný systém rozvíja nonkognitívne funkcie osobnosti a to :

- kognitivizáciu
- emocionalizáciu
- motiváciu
- socializáciu
- axiologizáciu a autoreguláciu
- kreativizáciu

U každého dieťaťa sa najskôr stanoví na základe vnútornej diagnostiky a taktiež psychologickej diagnostiky, v ktorej oblasti má dieťa najväčšie potreby a podľa toho sa tá ktorá oblasť začne aktivitami rozvíjať. Aktivity sú rôzneho charakteru od hrových, cez pracovné, pohybové, hudobné s využitím prvkov arteterapie, ergoterapie, pohybovej terapie aj dramaterapie. Príprava na aktivitu s dieťaťom je podrobná, obsahuje meno dieťaťa, vek, dátum, meno vychovávateľa, názov aktivity, cieľ, použité pedagogické prostriedky, krátky popis, kritéria hodnotenia, vyhodnotenie, závery a poznámky. Deti majú aktivity veľmi radi a dožadujú sa ich. S týmto systémom máme veľmi dobré výsledky a preto ho uplatňujeme tak v spoločných, ako aj v individuálnych aktivitách. Deti majú dobré vzťahy v rámci obce Moštenica, sú slušné voči rovesníkom aj voči starším ľuďom. V Jesenskom uplatňujeme prvky programu PRIDE. V oboch domov sú vytvorené do takej miery ako je to možné osobné vzťahy medzi deťmi a vychovávateľmi. Každý vychovávateľ má v bližšej starostlivosti 2-3 deti.

V priebehu roku 2005 sa začali vypracovávať Individuálne plány rozvoja osobnosti dieťaťa, tak ako to vyžaduje Zákon

o sociálno-právnej ochrane a sociálnej kuratele. Výchovné individuálne plány sú súčasťou týchto plánov.

1.6. Liečebno-výchovná a zdravotná starostlivosť

Okrem výchovnej činnosti v domove mnohé z detí potrebujú špecializovanú odbornú zdravotnú, alebo liečebnú starostlivosť. Štyri deti navštevovali v tomto roku pedopsychiatra. Jedno dieťa bolo na liečebno-výchovnom pobyte v LVS v Lubochni. Tri deti potrebovali logopedickú starostlivosť. Štyri deti navštevujú očného lekára. Dve deti rehabilitáciu. Štyri deti majú alergiu. V rámci domova od októbra 2005 poskytovala liečebno-pedagogickú starostlivosť zvlášť deťom od 14 rokov vyššie PaedDr. Brániková, náš nový liečebný pedagóg.

1.7. Poradenstvo

Poradenskú činnosť poskytujeme v rámci domova našim starším deťom, ktoré sa rozhodujú a volia si profesiu, deťom, ktoré sú už samostatné, ale sú s nami v kontakte a biologickým rodičom. Poradenská činnosť pre deti sa odvíja od potrieb detí. Okrem toho sme poskytovali poradenskú činnosť žiadateľke o pestúnstvo a profesionálnej matke, ktorá sa pripravuje na svoju úlohu.

1.8. Výchovná starostlivosť rodinám, z ktorých boli deti vyňaté pre zlyhanie výchovnej funkcie rodiny

Spolupráca s biologickou rodinou, alebo so širším príbuzenstvom je závislá viac od našich aktivít, ako od

aktivity rodičov. Ako dobrú - tam, kde mohli ísť deti na krátkodobý pobyt domov hodnotíme spoluprácu so 4 rodinami. Za veľký úspechov považujeme to, že jedna rodina zo širšieho príbuzenstva sa chce stať pestúnskou rodinou pre dve deti a v krátkej dobe absolvuje prípravu. Taktiež sa nám podarilo skontaktovať sa s matkou a deti, ktoré k nám prišli v októbri 2005 boli na Vianočnom pobyte u matky, kde už neboli posledné štyri roky. Jedna matka začala od mája 2005 z ÚVTOS kontaktovať deti, vyjadruje sa, že po návrate domov sa chce o ne starať. Vianočný pobyt strávilo u príbuzných spolu 11 detí. Dve deti boli cez zimné prázdniny 4 dni u rodiny, ktorá chce byť profesionálnou rodinou. Predpoklad návratu do biologickej rodiny vidíme reálny iba u dvoch chlapcov vo vyššom veku po dvíšení plnoletosti a ukončení strednej školy. Matka a otec, ktorí nemajú príjem sa totiž vyjadrili, že by sa obávali ich zobrať pred ukončením školy domov, nakoľko si myslia, že by ich nedokázali zmotivovať k ukončeniu. U ostatných rodičov je záujem venovať sa deťom iba krátkodobo, z dôvodu, že niektorí sú bezdomovci a všetci sú nezamestnaní, čiže majú veľmi nízky, alebo nijaký príjem. Väčšina z nich stráca rodičovské zručnosti a dlhší pobyt detí v ich rodine býva zväčšia konfliktný.

1.9. Záujmová činnosť

Jedno dieťa navštevovalo ZUŠ v Slovenskej Lupči - hru na klavír. Jedno volejbalový a jedno stolno-tenisový krúžok. Staršie deti si svoj voľný čas po konzultáciách s vychovávateľmi organizujú samé. Radi športujú, chodia do prírody, bicyklujú sa. V rámci projektu „Infovek a úcta k histórii“ sa zdokonalili v surfovaní na internete. Dokážu spracovávať získané informácie, triediť a vyhľadať si to, čo

potrebujú do školy na vyučovanie, alebo pre získanie nových poznatkov v rámci svojich záľub.

1.10. Kultúrna činnosť a vyššie duchovné činnosti

Deti navštevujú v rámci školy a materskej školy rôzne kultúrne podujatia, exkurzie a koncerty. Chodia do kina. Čítajú knihy. Malým deťom čítame každý večer rozprávku. Väčšie deti si volia samé kultúrny program, ktorí by chceli vidieť.

Deti chodia dobrovoľne dvakrát v týždni na sv. omšu do katolíckeho kostola. Chlapci, ktorí chcú miništrujú. Deti sú vedené nenásilným spôsobom k praktickému kresťanskému životu. Náboženskú výchovu absolvujú v škole. Jedno dieťa vo veku 9 rokov sa pripravuje na krst a na 1. sv. prijímanie. Už 3 roky chlapec vyjadroval, že chce byť pokrstený, nakoľko má poruchy správania čakali sme, kým bude starší, či sa jeho rozhodnutie nezmení. Deti, ktoré sa kontaktujú so svojimi biologickými rodinami, si vždy prijatie sviatostí konzultovali aj so svojimi rodičmi, alebo inými príbuznými v našej prítomnosti.

1.11. Rekreačná činnosť

Jarné prázdniny niektoré deti strávili u svojich **biologických príbuzných**, alebo pri aktivitách organizovaných v domove.

V mesiaci jún sme sa stretli všetci z Moštenice aj z Jesenského a oslávili sme spoločne „Deň detí“. Deti súťažili v rôznych disciplínach, získavali pekné hodnotné ceny. Ujo Marcel varil guláš a malé deti šantili pri potoku, ktorý ich zo všetkého lákal najviac.

Počas letných prázdnin. V júli boli niektoré deti u biologických rodičov, traja chlapci boli **v miništrantskom tábore v Hranovnici** organizovanom Saleziánmi z Bratislavy.

Deti z Moštenice boli **v Kováčovských vrchoch**. Tu sme denne dochádzali do Štúrova vzdialeného 12 km na termálne kúpalisko. Deti z Jesenského boli v tom čase na termálnom kúpalisku **v Dunajskej Strede**. Časť mesiaca júl strávili niektoré deti **v domácnosti vychovávateľov**. V auguste boli deti z Moštenice aj z Jesenského **v Letnom tábore v Rajeckej Lesnej a v letnom tábore organizovanom BBSK**. Zvyšnú časť leta sme strávili výletmi do prírody, prácou okolo domu. Chodili sme si opekať, variť guláš, deti sa hrávali spoločne s deťmi z obce na detskom ihrisku. Starší chlapci absolvovali cyklotúru do Nemeckej a do Slovenskej Lupče na hrad v rámci projektu „Infovek a úcta k histórii“, ktorú podporila NDS. Posledný týždeň sa deti pripravovali do školy, čistili si tašky, chystali obaly, zošity, všetky potrebné pomôcky. Väčšie deti si chýbajúce pomôcky zakúpili samé.

Od 11.12. 2005 do 18.12.2005 absolvovali všetky deti a aj zamestnanci nášho domova ozdravný pobyt na Liptove v Relax-hotely Avena, v rámci projektu „Pohybom k zdraviu“, ktorý podporila NDS v spolupráci s firmou Shell. V rámci ozdravného pobytu deti nad 15 rokov a zamestnanci absolvovali denne tri rehabilitačné procedúry podľa výberu (masážne kreslo, vírivka, parafínové obklady, rašelínové zábaly, klasická masáž). Spoločne s deťmi sme trávili čas pri pohybových hrách, v bazéne, v detskom kútiku. Deti denne absolvovali prechádzky do prírody. V predposledný deň nám napadol sneh a tak sme mali možnosť vytiahnuť aj sánky, kruhy a boby a deti si užili pred Vianocami aj tieto radosti. Počas ozdravného pobytu mal náš chlapec narodeniny v jeden deň spolu s vychovávateľkou z Jesenského, ktoré sme oslávili pri torte a pri sviečkach. Všetky deti aj dospelí mali veľkú radosť.

1.13. Podakovanie tým, ktorí na nás tento rok mysleli
a pomáhali nám

V závere I. časti by sme sa chceli z celého srdca podakovať tým, ktorí nám v tomto roku pomáhali morálne, naturálne aj finančne, ktorí pri nás stáli keď sme to potrebovali. V mene detí a zamestnancov naša vďaka patrí zvlášť:

Jednotlivcom:

Otcovi biskupovi Rudolfovi Balážovi, PaedDr. Kamile Bránikovej Jozefovi Dugovičovi, Ing. Jurajovi Babálovi s rodinou, ThDr. Stankovi Vargovi, Zuzke, Mirkovi a Mirke Mikušincovej, Igorovi Bariakovi, Radkovi Kekovi, Vladovi Pacherovi, JUDr. Pavlínke Pacherovej, Otcovi Braňovi Koppálovi, Rodine Sovovej, Rodine Knapcovej, rodine Hrdej, Dušanovi Lampertovi, Ing. Beniačovi, Ujovi Nemčokovi, RnDr.Zlatke Brezovickej, dievčatám z BBSK - Evke, Ive, Lívii, Ing. Ľubovi Brezovickému, Danke Kollárikovej, Zuzke Mrenovej, PhDr. Majke Homolovej, Mgr. Ivane Ladomerskej, Mgr. Kristiánovi a Katke Kováčsovcom, Mgr. Janke Kostanjevcovej, Ing. Ľubovi Hudecovi a kňazom nášho dekanátu, Jožkovi Poliakovi s rodinou, Petovi Šimkovi s rodinou, Agneške a Petovi Vaňovcom a Mikulášovi Gyetvenovi. Ďakujeme taktiež všetkým neznámym darcom, ktorí nám venovali 2% podielu z odvedených daní.

Firmám:

NDS - Shell, OU Moštenica, PRIOR - Banská Bystrica, Základná škola Jesenská, Farský úrad Jesenská, Kúpalisko Štúrovo, Kúpalisko Dunajská Streda.

**Ďakujeme všetkým, ktorí sa za nás modlia
a morálne nás podporujú svojim
priateľstvom.**

2. Rozpočet organizácie

2.1. Výdavky a príjmy za r. 2005 v tis. Sk

Celkové výdavky		4 140
V tom	Bežné výdavky	4 140
	z toho mzdy	1 577
	poistné	507
	tovary a služby	2 056
	z toho materiál	1 040
	energie	259
	údržba	92
Kapitálové výdavky		0

Celkové príjmy		4 159
V tom	Z rozpočtu samospr.kraja	3 390
	Mimorozpočtové príjmy	650
	z toho dary	517
	z toho 2%	235
	Príjmy z úhrad za poskytovanú starostlivosť	119

Jednotlivé príspevky a príjmy organizácie boli použité v zmysle uzatvorených zmlúv s BBSK, v zmysle schválených projektov s NDS a to na prevádzku Detského domova Potôčik v Moštenici, taktiež na prevádzku Samostatnej skupiny Studnička v Jesenskom, pre profesionálnu rodinu v Banskej Bystrici a na realizovanie schválených projektov „Infovek a úcta k histórii“ a „Pohybom k zdraviu“.

3. Personálne otázky

3.1. Štruktúra a počet zamestnancov

Celkový počet zamestnancov: 12

- Vedenie:** Riaditeľ
Sociálny pracovník
Liečebný pedagóg
1. **samostatná skupina** - 3 vychovávateľky
- 1 ďalší prevádzkový zamestnanec

 2. **samostatná skupina** - 2 vychovávateľia
- 2 ďalší prevádzkoví zamestnanci

 3. **profesionálna rodina** - 1 vychovávateľka

3.2. Rozširovanie kvalifikácie

Jedna pracovníčka získala Osvedčenie o absolvovaní akreditovaného kurzu „Supervízia“. Od septembra 2005 vonkajšiu supervíziu pre Samostatnú skupinu Studnička vykonávala PaedDr. Brániková. Od októbra 2005 nastúpila pracovať do nášho domova ako zastupujúci sociálny pracovník (sociálna pracovníčka je na materskej) a liečebný pedagóg a naďalej pokračuje vo vnútornej supervízií. Okrem nej vnútornú supervíziu vykonáva riaditeľka domova. V krátkej dobe oslovíme Asociáciu supervízorov o poskytnutie služby vonkajšieho supervízora.

Očakávame, že v r. 2006 si dve zamestnankyne doplnia kvalifikačné štúdium špeciálnej pedagogiky, jeden kolega sa prihlási na štúdium sociálnej práce na UMB a dvaja kolegovia si plánujú zvýšiť kvalifikáciu na Pedagogickej a sociálnej akadémii bl. Laury v Trnave. Taktiež 4 kolegovia absolvujú tréningový výcvik PRIDE a dve kolegyně požiadajú o zaradenie do rigorózneho konania.

3. Ako ďalej

Od septembra 2005 vošiel do platnosti nový Zákon č. 305/2005 o sociálno-právnej ochrane a sociálnej kuratele. V rámci tohto zákona dopĺňame, upravujeme a pripravujeme Individuálne plány rozvoja osobnosti dieťaťa, ktoré obsahujú tak pokračovanie v práci s biologickou rodinou detí, ako aj výchovné stimulačné programy pre každé dieťa individuálne.

Keďže stále naliehavejšie vidíme potrebu umožniť deťom vyrastať v rodine, prípadne náhradnom rodinnom prostredí, chceme sa v blízkej budúcnosti zamerať na vyhľadávanie záujemcov o profesionálne rodičovstvo v našej lokalite, ale hlavne na terénnu sociálnu prácu a sociálne poradenstvo, aby deti nemuseli žiť v náhradnom prostredí, ale tam, kde patria.

Po rozhovore so zástupcami Obecného úradu v Slovenskej Lupči, chceme získať do prenájmu budovu, ktorú by sme využili hlavne na primárnu prevenciu, na sociálne poradenstvo v rámci lokality, ale aj pre osamelých rodičov a ich dočasné ubytovanie v prenajatom dome, na liečebno-pedagogické, psychologické a špeciálno-pedagogické poradenstvo. Taktiež plánujeme vytvoriť jednu malú špecializovanú skupinu (6 detí) pre deti vo veku od 1 do 3 rokov, lebo sme toho názoru, že zatiaľ nebude reálne ani do r. 2008 umiestniť všetky deti do 3 rokov veku v náhradných rodinách. Potreba terénu umiestňovať deti je aj v dnešnej dobe výrazná. Naším cieľom nie je, aby deti dorastali v zariadení, ale práve naopak. Snaha urýchlene im nájsť pomocou ÚPSVaR, alebo akreditovaného subjektu náhradnú rodinu, prípadne profesionálnu rodinu. Pri menšom počte detí vidíme reálnejšiu úspešnosť pri vyhľadávaní náhradných, alebo profesionálnych rodín. Pokiaľ takáto potreba v rámci regiónu nebude, vytvoríme samostatnú skupinu pre mladých dospelých.

Naším prvoradým cieľom však je, do konca mája 2006 požiadať o akreditáciu na uvedené činnosti a získať ju, aby sa naše plány stali reálnymi a mohli sme ich naplniť.

